

ROŚLINA (OD NASIONA DO NASIONA)

Grupa wiekowa: 5-latki

Czas trwania projektu: 4 tygodnie

Cele ogólne projektu:

- Budowanie wiedzy o roślinach (w szczególności o cyklu rozwojowym rośliny).
- Wzbogacanie dziecięcego słownika o pojęcia związane z roślinami.
- Rozbudzanie zainteresowania naturalnymi procesami zachodzącymi w przyrodzie.
- Rozbudzanie zainteresowania pracą ogrodnika, botanika i przyrodnika.
- Rozwijanie umiejętności prowadzenia planowych i systematycznych obserwacji.
- Rozwijanie umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego.
- Uświadomienie roli zwierząt w przyrodzie, w szczególności zapoznanie z rolą pszczoły w cyklu rozwojowym rośliny.
- Kształtowanie postawy proekologicznej, w szczególności w aspekcie ochrony zwierząt i roślin.
- Tworzenie warunków do samodzielnego poznawania rzeczywistości przyrodniczej poprzez obserwowanie, eksperymentowanie, eksplorowanie.
- Rozwijanie języka w aspekcie komunikacyjnym.

Główne idee:

- W owocach znajdują się nasiona (CASUM 1).
- Nasiona kiełkują. Wyrasta z nich nowa roślina (CASUM 2).
- Pszczoła, przenosząc pyłek, zapyla kwiaty. Z zapylnych kwiatów powstają owoce (CASUM 3).
- Nasiona rozsiewają się w różny sposób (CASUM 4).
- Niektóre zwierzęta pomagają roślinom, inne im szkodzą (CASUM 5).

Fakty – ciekawostki – opinie, czyli co nauczyciel powinien wiedzieć o temacie:

- Z pestek większości owoców można w domowych warunkach wyhodować siewki, czyli małe rośliny. Niestety, warunki domowe rzadko wystarczają, aby wyhodować dorosłą roślinę, która będzie kwitnąć i owocować. Rośliny owocowe wymagają szczególnej opieki, jednak, aby udowodnić dzieciom, że pestki to nasiona, wystarczy zasadzić pestki jabłek, brzoskwiń czy pomarańczy, z których wyrosną małe rośliny.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Pierwszym stadium rozwoju rośliny jest kiełkowanie nasiona – małą roślinkę, tzw. kiełek, prawidłowo nazywamy siewką.
- Pszczoły zapylają kwiaty, przenosząc pyłek z jednego na drugi. Nie wszystkie rośliny są owadopylne. Rośliny potrzebujące do rozmnażania owadów mają wiele cech, którymi próbują je zwabić – duże, barwne kwiaty, intensywny zapach, ukryte w głębi kwiatu miodniki, dużą ilość lepkiego pyłku. Pszczoła nie zapyla kwiatów celowo, lecz przelatuje z kwiatu na kwiat, aby zebrać nektar i pyłek potrzebny do wyprodukowania miodu. Pyłek, który osadza się na jej odnóżach i korpusie, jest przenoszony na inne kwiaty przypadkiem.
- Nasiona roślin rozsiewają się w rozmaity sposób. Najbardziej popularne sposoby (które dzieci poznają w trakcie realizacji projektu) to rozsiewanie przez człowieka, zwierzęta lub wiatr. Nasiona mogą się jednak roznosić także przez wodę lub rozsiewać samodzielnie, tak jak w przypadku rośliny, która wystrzeliwuje dojrzałe nasiono na pewną odległość.
- Zwierzęta mieszkające w ogrodzie mogą wyrządzać w nim szkody albo być pożyteczne. Do pożytecznych zwierząt można zaliczyć np. dżdżownice (spulchniają ziemię), pszczoły (zapylają kwiaty) czy biedronki (żywią się mszycami). Najpopularniejsze szkodniki w ogrodzie to krety (przegryzają korzenie roślin i niszczą trawnik), mszyce, turkucie podjadki, czerwie czy ślimaki zjadające owoce i liście niektórych roślin. Są jednak zwierzęta, których roli w ogrodzie nie można jednoznacznie ocenić, np. ptaki (szpak, wróbel) zjadają owoce wiśni i czereśni, ale jednocześnie pozbywają się szkodników niszczących rośliny, lub mrówki, które porządkują ogród ze śmieci i martwych zwierząt, ale niszczą trawnik i szybko się rozprzestrzeniają.
- W projekcie *Roślina (Od nasiona do nasiona)* wiele zależy od warunków atmosferycznych – najlepiej dostosować czas realizacji zadań właśnie do nich. Ogródki można założyć w pomieszczeniu, jednak zabawy i aktywność badawcza powinny w dużej mierze odbywać się na zewnątrz.
- W kwietniu rozpoczyna się sezon roślin balkonowych, które również można wykorzystać podczas realizacji projektu.
- Ogrodem należy się opiekować także po zakończeniu projektu, a wyhodowane rośliny doskonale nadadzą się do przygotowania bukietów czy sałatek.
- Ogród przedszkolny można założyć w przenośnych skrzynkach, np. po owocach i warzywach, lub w balkonowych doniczkach, tzw. korytkach. Umożliwi to swobodne przeniesienie ogrodu do budynku, jeśli warunki atmosferyczne nie będą sprzyjające.
- Na rynku są dostępne gotowe mieszaniny nasion kwiatów i warzyw przeznaczone dla dzieci – można je wykorzystać podczas realizacji projektu.
- Bardzo ważne w tym projekcie są wycieczki i wizyty ekspertów, które można w łatwy sposób zorganizować. Najlepszym ekspertem będzie przedszkolny ogrodnik. Najważniejszym elementem świadczącym o pracy dzieci będzie założony przez nie ogród w formie drewnianych skrzynek wystawionych w wybranym miejscu ogrodu.

Propozycje aranżacji przestrzeni:

Wybrane przez dzieci i nauczyciela miejsce w sali zamieni się w Centrum Przyrodnicze – dzieci będą gromadziły w nim wszystkie nowe przedmioty, które służą do pracy w ogrodzie lub są związane z roślinami czy zwierzętami. W Centrum będą ustawione doniczki z roślinami i kiełkami hodowanymi przez dzieci, wystawione będą efekty pracy dzieci z drugiego tygodnia, np. kolekcja pestek. Pojawią się przedmioty związane z poznawanymi zwierzętami, np. hodowla ślimaków czy mrówek. Sala stopniowo będzie ozdabiana pracami plastycznymi dzieci. Specyfika projektu *Roślina (Od nasiona do nasiona)* zachęca jednak do organizowania zajęć dla dzieci na świeżym powietrzu – jeśli pogoda dopisze, większość zajęć może odbywać się w ogródku przedszkolnym (nauczyciel może wystawić stoły i krzesła na zewnątrz lub rozłożyć koce na trawie).

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Centrum Badawcze na starcie¹:

- Na początku w Centrum Badawczym znajdować się będą książki o roślinach, zwierzętach, owadach, albumy, katalogi roślin, czasopisma przyniesione przez dzieci i nauczyciela. W pierwszym tygodniu stopniowo dodawane będą nowe elementy wykorzystywane lub prezentowane dzieciom podczas zajęć – pojawią się doniczki z kwiatami, narzędzia ogrodnicze, modele owadów. Najważniejszym miejscem podczas projektu pozostanie jednak ogród przedszkolny i założony przez dzieci przenośny ogródek w formie drewnianych skrzyń, do których zasadzi się wysiane przez dzieci rośliny. Wybór roślin (zioła, rośliny ozdobne, warzywa) zależy od nauczyciela i dzieci.

Propozycje wycieczek badawczych i wizyt ekspertów:

- wizyta eksperta – ogrodnika przedszkolnego
- wizyta eksperta – pracownika ogrodu botanicznego, palmiarni czy miejscowego uniwersytetu, zajmującego się roślinami lub owadami
- wycieczka do sklepu ogrodniczego
- wycieczka do kwaciarni
- wycieczka do ogrodu botanicznego lub palmiarni
- wizyta ekspertów – rodziców, którzy zajmują się ogrodnictwem zawodowo lub hobbystycznie (są zapalonymi działkowiczami, projektują ogrody, pracują w zakładzie zieleni),
- wizyta eksperta – pszczelarza
- wycieczka do pasieki

Do poczytania dzieciom:

- Liane Schneider, *Zuzia jedzie na piknik*, Wydawnictwo Media Rodzina
- Ralf Butschkov, *Mam przyjaciółkę ogrodniczkę*, Wydawnictwo Media Rodzina
- Ralf Butschkov, *Mam przyjaciela pszczelarza*, Wydawnictwo Media Rodzina
- Janusz Odrowąż, Zbigniew Rymarz, *Kwiatki z kwiateczkowa – bajka muzyczna*, Wydawnictwo Bajki-Grajki
- Sven Nordqvist, *Rwetes w ogrodzie*, Wydawnictwo Media Rodzina
- Catarina Kruusval, *Kwiaty od Eli*, Wydawnictwo Zakamarki
- Astrid Lindgren, *Wiosna w Bullerbyn*, Wydawnictwo Zakamarki
- Ramona Bădescu, *Pomelo ma się dobrze pod swoim dmuchawcem*, Wydawnictwo Zakamarki
- Christina Björk, *Rok z Linneą*, Wydawnictwo Zakamarki
- Stefan Casta, Bo Mossberg, *Księga drzew mrówki Zofii*, Wydawnictwo Multico

¹ W drugim i trzecim tygodniu w Centrum będą pojawiać się nowe przedmioty wykorzystywane w czasie aktywności, efekty pracy dzieci.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Agnieszka Maria Stefańska, *Kłamstewka o owadach*, Wydawnictwo WAM
- Ewa Musiorska, *Gdzie kropeczki biedroneczki*, Wydawnictwo WAM
- Agnieszka Frączek, *Dmuchawiec*, w: Agnieszka Frączek, *Chichopotam*, Wydawnictwo Bis

Inne materiały do wykorzystania podczas realizacji projektu:

- *Ciekawski George* – odcinek 8: *Kłopoty z nasionami*
- *Magiczny autobus*, odcinek 6: *Od nasionka*
- *Magiczny autobus*, odcinek 7: *Wizyta w mrowisku*
- *Magiczny autobus*, odcinek 30: *Słodki jak miód*
- *Magiczny autobus*, odcinek 37: *Rośliny*
- *Przygody Goździka Ogrodnika*
- *Rodzina Pytalskich*, odcinek 6: *Co się dzieje w ulu?*
- *Rodzina Pytalskich*, odcinek 19: *Poleciało z wiatrem*
- *Pszczółka Maja*
- Zbigniew Wodecki, *Pszczółka Maja*
- portal ogrodniczy ze wskazówkami dla nauczyciela, www.naogrodniczej.pl [dostęp: 21.06.2013]
- Edward Grieg, *Poranek*
- Nikołaj Rimski-Korsakow, *Lot trzmiela*

TYDZIEŃ 1

W pierwszym tygodniu odbywają się zajęcia wprowadzające w tematykę projektu. Mają one na celu zainteresowanie tematem oraz pokazanie nauczycielowi stanu wiedzy i doświadczeń oraz zasobu słownictwa dzieci.

Podczas tego tygodnia dzieci pomagają nauczycielowi dekorować salę, tworzyć Centrum Badawcze, budują kącik czytelniczy, przeglądają książki, słuchają tekstów czytanych przez nauczyciela, wykonują prace plastyczne zainspirowane tematem projektu, zapoznają się z piosenką.

W tym tygodniu pojawia się w sali beczka słów, a dzieci z pomocą nauczyciela budują siatkę pytań. Jednocześnie nauczyciel autonomicznie dokonuje wyboru pozostałych form aktywności dzieci z poniższej tabeli. Zadania w tabelach 1 i 3 zostały uporządkowane według dziesięciu modułów: język, matematyka, badanie, konstrukcje, formy plastyczne, muzyka, teatr, ruch, zdrowie, współpraca.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 1. Propozycje zabaw i zadań dla dzieci w pierwszym tygodniu projektu

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
JĘZYK	3.1, 3.3	<ul style="list-style-type: none"> Zadaje pytanie dotyczące roślin. 	<p>Tworzenie siatki pytań Nauczyciel rozmawia z dziećmi o tym, czego chciałby się dowiedzieć o nasionach, co już wiedzą, co je interesuje i ciekawi.</p>	<p>Element obowiązkowy realizowany trzeciego lub czwartego dnia trwania projektu. W centrum kartki nauczyciel zapisuje słowo ROŚLINA, a dookoła pytania dzieci. Obok pytania można zapisać imię autora.</p>	Arkusze szarego papieru, flamastry.
JĘZYK	3.1	<ul style="list-style-type: none"> Używa wyrazów z beczki słów w rozmowie. 	<p>Beczka słów Nauczyciel zapisuje z dziećmi nowe dla nich wyrazy (słowa z symbolami) związane z tematem. Dzieje się to przez cały czas trwania projektu. W ten sposób powstaje zbiór słów poszerzających mowę czynną i bierną dzieci.</p>	<p>Element obowiązkowy Nowe wyrazy można napisać na kolorowych kartkach i przykleić do beczki. Przykładowe słowa: nasiono, gleba, doniczka, sad, pyłek, nawóz, klomb.</p>	Duży arkusz szarego papieru z naszkicowaną beczką.
JĘZYK, MATEMATYKA	14.2	<ul style="list-style-type: none"> Zapamiętuje ciąg elementów. Wskazuje różnice w kolejności ułożenia elementów w ciągu. Nazywa narzędzia ogrodnicze. 	<p>Memory Dzieci siedzą w kole, nauczyciel na środku układa w dowolnej kolejności narzędzia ogrodnicze. Wybrane dziecko stara się zapamiętać kolejność ułożenia narzędzi i wychodzi z sali. Nauczyciel lub chętne dziecko zamienia miejscami narzędzia. Zadaniem dziecka, które wróciło, jest ułożenie narzędzi w pierwotnej kolejności.</p>	Na początku warto wymienić nazwy narzędzi, aby wszystkie dzieci je znały. Poziom trudności zamian można stopniować – zamienić miejscami tylko jeden przedmiot, kilka lub wszystkie.	Narzędzia ogrodnicze (np. grabki, łopatkę, rękawice, wiadro, konewka, wąż ogrodowy, doniczka).
JĘZYK	14.5	<ul style="list-style-type: none"> Słucha opowiadania. Wypowiada swoją opinię na temat opowiadania. 	<p>Opowiadanie Mam przyjaciółkę ogrodniczkę Dzieci słuchają opowiadania, a następnie wypowiadają swoją opinię, opowiadają o tym, co wiedzą na temat pracy ogrodnika lub czego jeszcze chciałyby się dowiedzieć.</p>		Opowiadanie Ralfa Butschkova <i>Mam przyjaciółkę ogrodniczkę</i> .

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
MATEMATYKA, JĘZYK	13.3	<ul style="list-style-type: none"> Podaje kolejny liczebnik porządkowy. Wypowiada formułkę zaproponowaną przez nauczyciela. 	<p>Liczymy kwiaty Dzieci siedzą w kole, podają sobie sztuczny kwiat, wypowiadając jednocześnie formułkę. Pierwsze dziecko mówi: <i>Pierwszy kwiat jest koloru...</i> (tutaj wymyśla dowolny kolor). Drugie dziecko mówi np.: <i>Drugi kwiat jest koloru...</i> itd. Kiedy nauczyciel powie „stop”, odliczanie zaczyna się od nowa i kolejne dziecko mówi: <i>Pierwszy kwiat jest koloru...</i></p>	„Stop” jest momentem, w którym liczebniki porządkowe są już zbyt wysokie. Jeśli dzieci potrafią liczyć do dziesięciu, „stop” następuje przed jedenastym dzieckiem, jeśli potrafią liczyć do dwudziestu, wówczas „stop” jest przed dwudziestym pierwszym dzieckiem itd. Kolory mogą się powtarzać.	Sztuczny kwiat dowolnego rodzaju.
MATEMATYKA	4.2	<ul style="list-style-type: none"> Klasyfikuje nasiona według rodzaju. Układa nasiona w kolejności od największego do najmniejszego. 	<p>Segregacja nasion Na każdym stoliku pojawia się mieszanka różnych nasion (po ok. szklance). Zadaniem dzieci jest posegregowanie nasion według rodzaju. Następnie każde dziecko dostaje kartkę i za pomocą plasteliny przykleja do niej nasiona w kolejności od najmniejszego do największego.</p>	Można wykorzystać nasiona słonecznika, dyni, pszenicy, kukurydzy, lnu (siemię lniane), które będą również użyte w kąciku sensorycznym.	Około pół kilograma nasion: słonecznika, dyni, pszenicy, kukurydzy, lnu.
MATEMATYKA, FORMY PLASTYCZNE	14.3	<ul style="list-style-type: none"> Liczy. Odczytuje cyfry od jeden do osiem. Wykonuje rysunek na karcie pracy. 	<p>Biedronki Dziecko dorysowuje odpowiednią liczbę kropek każdej biedronce.</p>	Rozpoznawanie znaku graficznego liczb jest zadaniem dodatkowym, wykraczającym poza zapisy z podstawy programowej. W związku z zainteresowaniem dzieci liczbami i ich wiedzą nauczyciel może wprowadzić takie zadania.	Karta pracy nr 1 dla każdego dziecka, kredki.
BADANIE	1.2, 1.3, 12.2	<ul style="list-style-type: none"> Wspólnie z nauczycielem zakłada ogród, którym będzie się opiekowało. 	<p>Zakładamy ogród Wspólnie z nauczycielem dzieci zakładają ogród – w formie drewnianych skrzyń, które można dowolnie przenosić. Nauczyciel decyduje o doborze roślin (najlepiej wykorzystać sezonowe). Ogród można stworzyć z gotowych sadzonek, które wystarczy przesadzić, lub nasion, które należy wysiać. Dzieci będą opiekowały się ogrodem w czasie trwania projektu i po jego zakończeniu.</p>	Nauczyciel może poprosić rodziców o przyniesienie np. po jednej sadzonce lub torebce nasion lub odwiedzić sklep ogrodniczy razem z dziećmi.	Sadzonki roślin i ziół, nasiona warzyw i roślin ozdobnych.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
BADANIE, JĘZYK	3.1, 3.3	<ul style="list-style-type: none"> Zadaje pytanie dotyczące pracy ogrodnika. Obserwuje działania ogrodnika. 	<p>Wizyta eksperta</p> <p>W czasie trwania projektu nauczyciel nawiązuje współpracę z ogrodnikiem, który opiekuje się ogrodem przedszkolnym. Ogródnik najpierw pokazuje swój warsztat pracy i narzędzia, których używa, oraz sposób, w jaki opiekuje się ogrodem. Dzieci przyglądają się działaniom ogrodnika i zadają mu pytania.</p>	Ogródnik przedszkolny może stać się ekspertem, który zawsze jest dostępny i odpowie na pytania, pokaże narzędzia, pomoże przy roślinach. Należy zwrócić uwagę, aby dzieci, oprócz zapoznania się z pracą w ogrodzie, nabrały do niej szacunku – ogród przedszkolny nie byłby taki piękny, gdyby nie ciężka praca ogrodnika. Należy ją zatem szanować.	
BADANIE		<ul style="list-style-type: none"> Pobiera próbki kwiatów. Porównuje i bada zebrane próbki. 	<p>Wyprawa badawcza – kwiaty</p> <p>Dzieci wybierają się na spacer poza teren przedszkola i do jednego wspólnego worka zbierają kwiaty różnych roślin – drzew, kwiatów, roślin zielnych. Po powrocie do przedszkola rozkładają je i porównują (wielkość, kolor, kształt), badają – oglądają pod lupą, wachają i dotykają.</p>	Należy upewnić się, że zrywane okazy nie są chronione. Można skontaktować się z osobą, która prowadzi ogród (może to być także rodzic) i umówić się na taką wizytę, uprzedzając jednak o jej celu.	Worek foliowy lub torba papierowa.
BADANIE, JĘZYK, MATEMATYKA	3.1, 3.2, 13.3	<ul style="list-style-type: none"> Porównuje różne rodzaje nasion. Opisuje swoje odczucia i obserwacje w trakcie badania nasion. 	<p>Kącik sensoryczny: nasiona</p> <p>Nauczyciel przynosi do przedszkola suszone nasiona – dyni, słonecznika, lnu (siemię lniane), kukurydzy, pszenicy itp. Wspólnie z dziećmi wysypuje poszczególne nasiona do misek i stawia po jednej na każdym stoliku. Dzieci przechodzą w małych zespołach od stolika do stolika i badają (oglądają, dotykają, wachają, próbują) znajdujące się tam nasiona, jednocześnie opisując swoje wrażenia sensoryczne. Następnie każda grupa ma za zadanie wsypać do butelki nasiona, które ma w misce, tak aby butelka była pełna. Wszystkie butelki później należy postawić obok siebie. Nauczyciel pyta: <i>Czy w butelkach jest tyle samo nasion?</i></p>		Około kilograma mieszanki nasion: dyni, słonecznika, lnu, kukurydzy, pszenicy, duże miski, jednakowe małe przezroczyste pojemniki (np. plastikowe butelki), lejki, łyżki różnej wielkości.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
FORMY PLASTYCZNE	9.2	<ul style="list-style-type: none"> Wykonuje pracę plastyczną według wskazówek. 	<p>Kwiaty z zakrętek</p> <p>Dzieci tworzą proste kwiaty z papieru kolorowego – odrysowują je od szablonu, wycinają, przyklejają na zieloną kartkę, tak aby każde dziecko miało własną łąkę z kilkoma kwiatami. Za pomocą kleju introligatorskiego lub plasteliny na środku każdego kwiatu przyklejają kolorową nakrętkę od butelki (aby można było coś do niej nasypać).</p>	<p>Kwiaty z zakrętkami przydadzą się do ćwiczeń w trzecim i czwartym tygodniu projektu, dlatego warto je podpisać. Po zakończeniu projektu nakrętki można odkleić i przekazać organizacji charytatywnej.</p>	<p>Kolorowe nakrętki od napojów, klej lub plastelina, szablony kwiatów na kolorowym papierze.</p>
FORMY PLASTYCZNE	9.2, 10.2	<ul style="list-style-type: none"> Wykonuje prosty rekwizyt według wskazówek. 	<p>Pszczele czułki</p> <p>Z pomocą nauczyciela dzieci wykonują dla siebie symboliczne przebranie pszczół – na opaskach z żółtego papieru rysują czarne paski, a następnie przyklejają do nich wycięte z czarnego papieru czułki.</p>	<p>Przygotowane opaski można wykorzystać w każdym ćwiczeniu nawiązującym do pszczół.</p>	<p>Żółty i czarny papier, pisaki, kredki, klej, nożyczki.</p>
MUZYKA, RUCH	5.4, 8.2, 8.4	<ul style="list-style-type: none"> Ilustruje muzykę ruchem, wykorzystując kolorową wstążkę. 	<p>Kwitnące rośliny</p> <p>Zabawa ruchowa do utworu Edwarda Griega <i>Poranek</i>. Dzieci otrzymują różnokolorowe wstążki lub paski krey i ruchem ilustrują budzące się do życia kwiaty. Układ zaczyna się, gdy dzieci siedzą skulone na dywanie, rozwijają się, prostują, wstają. Kiedy muzyka staje się coraz bardziej dynamiczna, zaczynają chodzić po kole, wymachując wstążkami (zakreślając ósemki).</p>	<p>Nauczyciel może wprowadzać dodatkowe modyfikacje układu: dzieci wymachują wstążkami do środka koła, na zewnątrz, dobierają się w pary i wirują.</p>	<p>Nagranie utworu <i>Poranek</i> Edwarda Griega, wstążka dla każdego dziecka.</p>
FORMY PLASTYCZNE, MUZYKA	8.3, 9.2	<ul style="list-style-type: none"> Wykonuje i ozdabia własny instrument muzyczny. 	<p>Instrumenty z nasion</p> <p>Dzieci dysponują dowolnymi nasionami (najlepiej kilkoma rodzajami) i wykorzystując puszkę lub plastikowy kubek, tworzą własne instrumenty. Sypią ziarna do pojemnika, szczelnie go zamykają i ozdabiają za pomocą pisaków, papieru samoprzylepnego, wstążek, włóczek itp.</p>	<p>Jeśli pojemniki nie są zamykane, można je odpowiednio zabezpieczyć przylegającą do naczynia folią. Instrumenty należy wykorzystywać podczas śpiewania piosenki.</p>	<p>Puszki lub kubki, taśma, kolorowy papier samoprzylepny, włóczki, wstążki, pisaki, klej, folia spożywcza.</p>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
RUCH	5.3, 5.4, 8.2	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje na umówiony sygnał. Odgrywa rolę do muzyki. 	<p>Lot trzmiela</p> <p>Kiedy odtwarzana jest muzyka, dzieci biegają swobodnie po dywanie, wspinając się na palce – wcielają się w pszczoły latające nad łąką, machają skrzydłami. Na podłodze rozłożone są kolorowe kartki symbolizujące kwiaty. Na umówiony znak nauczyciela (np. wyciszenie muzyki), każde dziecko znajduje dla siebie kwiat, na którym kuca i zbiera pyłek. Pszczoła nie może dwukrotnie usiąść na ten sam kwiat – przy każdym wyciszeniu muzyki stara się znaleźć inną kartkę.</p>	Kolorowe kartki mogą być zastąpione poduszkami, obręczami itp.	Nagranie utworu <i>Lot trzmiela</i> Nikołaja Rimskiego-Korsakowa, kolorowe kartki.
RUCH, JĘZYK	5.4	<ul style="list-style-type: none"> Wykonuje polecenie nauczyciela. Nazywa kolory: żółty, czerwony, niebieski, zielony. 	<p>Zabawa z chustą animacyjną</p> <p>Nauczyciel wysypuje na chustę kilka główek sztucznych kwiatów i zaprasza dzieci do zabawy. Przykładowe zadania: <i>Falujemy chustą delikatnie, żeby żaden kwiatek nie upadł. Falujemy mocno, żeby kwiaty podskakiwały jak najwyżej.</i> Nauczyciel rozkłada chustę na dywanie i prosi dzieci, aby jak najszybciej stawały na wymienionym kolorze: <i>Biegniemy na pole niebieskie jak fiołek, czerwone jak róża, żółte jak słonecznik, zielone jak liście.</i> Takie polecenia może także wydawać dziecko.</p>		Chusta animacyjna, główki sztucznych kwiatów.

➤ TYDZIEŃ 2

W drugim tygodniu każdego dnia dzieci zapoznają się z jedną główną ideą związaną z tematem. Odbywa się to przy użyciu materiałów edukacyjnych na tablicy multimedialnej. Nauczyciel modeluje dialog QtA. Następnie wybiera z tabeli 2 co najmniej jedną aktywność badawczą związaną z omawianą ideą.

Główna idea 1. W owocach znajdują się nasiona.

Praca z materiałem na platformie (ścieżka: 5-latki>roślina>1)

Widać okno, na którym stoją trzy wypełnione piaskiem doniczki, w rogu znajduje się kalendarz kartkowy. Na pierwszym planie za stołem stoi Tadek. Na stole leżą trzy talerze, a na nich owoce: jabłko, brzoskwinia, wiśnia. Wszystkie owoce są interaktywne, dziecko może je wybierać w dowolnej kolejności.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

N: Co widzicie na tym ekranie?

D: Tadek ma owoce.

N: Zauważyłeś owoce. Opowiedz o nich.

– Jakie to owoce? LUB Czy tam jest jabłko?

Element interaktywny – jabłko.

Tadek za pomocą plastikowego noża kroi jabłko, pokazuje gniazdo nasienne i wyjmuje cztery pestki, które układa na talerzyku obok owocu.

N: Co się tutaj działo?

D: Tadek pokroił jabłko. LUB Pestki.

N: Rzeczywiście, Tadek pokroił jabłko. Opowiedz, co jeszcze widziałeś. LUB Zauważyłeś pestki. Opowiedz o nich.

– Co Tadek wyjął z jabłka? LUB Czy Tadek pokroił jabłko?

Element interaktywny – przycisk DALEJ.

Element interaktywny – brzoskwinia.

Tadek za pomocą plastikowego noża kroi brzoskwinie, pokazuje gniazdo nasienne, wyjmuje pestkę i układa ją na talerzyku obok owocu.

N: A teraz, co się działo?

D: Tadek pokroił brzoskwinie. LUB Jest pestka.

N: Masz rację, Tadek pokroił brzoskwinie. Opowiedz więcej o tym krojeniu. LUB Zauważyłaś pestkę. Co jeszcze się stało?

– Czy z brzoskwini też wyjął pestkę? LUB Co Tadek wyjął z brzoskwini?

Element interaktywny – przycisk DALEJ.

Element interaktywny – wiśnia.

Tadek za pomocą plastikowego noża kroi wiśnie, pokazuje gniazdo nasienne, wyjmuje pestki i układa je na talerzyku obok owoców.

N: Co widziałeś?

D: Tadek przeciął wiśnie. LUB Wyjął pestki.

N: Rzeczywiście, Tadek przeciął, czyli przekroił wiśnie. Opowiedz, co jeszcze widziałeś. LUB Ania mówi, że Tadek wyjął pestki. Co o tym myślicie?

– Co robi z tymi pestkami? LUB Skąd Tadek wyjął pestki?

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Element interaktywny – przycisk DALEJ.

Ekran pozostaje ten sam, talerzyki leżące na stole stają się interaktywne.

Element interaktywny – talerz z jabłkiem.

Tadek sadi pestki jabłka w jednej z doniczek.

N: Wybrałeś jabłko. Opowiedz, co dalej się stało?

D: Tadek włożył pestki do doniczki.

N: Masz rację, Tadek włożył pestki do doniczki. Jak sądzisz, o co chodzi?

Co wyrośnie z pestek? LUB Gdzie są teraz pestki?

Element interaktywny – talerz z brzoskwinia.

Tadek sadi pestkę brzoskwini w jednej z doniczek.

N: Wybrałeś brzoskwinie. Opowiedz, co się działo?

D: Tadek zakopał pestkę.

N: Antek powiedział, że Tadek zakopał pestkę. Jak to rozumiecie?

Czy pestki to nasiona? LUB Co wyrośnie z pestek?

Element interaktywny – talerz z wiśniami.

Tadek sadi pestki wiśni w jednej z doniczek.

N: Wybrałeś wiśnie. Opowiedz, co się stało?

D: Tadek je zasadził.

N: Masz dobre oko. Powiedz o tym coś jeszcze.

Czy z pestek wyrośnie wiśnia? LUB Po co Tadek zasadził pestki?

Kiedy Tadek posadzi wszystkie rośliny, podlewa je i wychodzi. Kalendarz zaczyna automatycznie przyspieszać, z nasion wyrastają kielki, Tadek je znów podlewa, kielki rosną, wypuszczają liście.

N: Co widziałas?

D: On podlał pestki. LUB Coś wyrosło.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

N: Powiedziałaś, że Tadek podlał pestki. Opowiedz więcej. LUB Maja zauważyła, że coś wyrosło. To, co zauważyłaś, to kiełki. Opowiedz o nich.

-Dlaczego coś wyrosło z pestek? LUB Co wyrosło z nasion?

Element interaktywny – przycisk DALEJ.

Po omówieniu animacji dzieci mogą sprawdzić, czy z pestek innych owoców też wyrosną rośliny. Za pomocą strzałek na ikonie owocu wybierają dowolny owoc i przesuują go nad wybraną doniczkę. Dalszy ciąg animacji (przyspieszenie czasu – kliknięcie na kalendarz, podlewanie, kiełkowanie nasion) zostanie uruchomiony w momencie, gdy we wszystkich trzech doniczkach zasadzone zostaną rośliny. Wybrany owoc trzeba przeciągać nad konkretną doniczkę.

Główna idea 2. Nasiona kiełkują. Wyrasta z nich nowa roślina.

Praca z materiałem na platformie (ścieżka: 5-latki>roślina>2)

Widać okno i stojącego przed nim Tadek. Po prawej stronie znajduje się pasek z ikonami do wyboru. Dziecko najpierw wybiera rodzaj doniczki, następnie gatunek rośliny, którą chce zasadzić, i konewkę, którą podleje roślinę. Nasiona do wyboru: słonecznik, cynie (różowy i czerwony kwiat), nagietek (pomarańczowy kwiat), groszek pachnący (fioletowy kwiat).

N: Co widzicie?

D: Są doniczki. LUB Można wybrać.

N: Rzeczywiście, widać tu doniczki. Co jeszcze zauważyłeś? LUB Masz rację, można wybierać kwiaty. Opowiedz o nich.

Czy to jest nagietek? LUB Jak nazywa się ten kwiat?

Element interaktywny – ikona doniczki.

Za pomocą trójkątnych strzałek po obu stronach ikony doniczki dziecko wybiera jej rodzaj. Kiedy się zdecyduje, przeciąga doniczkę nad parapet, ta automatycznie ustawia się na środku. Doniczki można dowolnie zmieniać, wystarczy przeciągnąć inny rodzaj na lewą stronę ekranu, automatycznie zastąpi on poprzedni.

Element interaktywny – ikona nasion.

Za pomocą trójkątnych strzałek po obu stronach ikony dziecko wybiera gatunek, który chce zasadzić. Kiedy się zdecyduje, przeciąga torebkę na lewą stronę ekranu. Tadek sadi nasiona. Nasiona można wybrać tylko raz.

N: Wybrałeś doniczkę i nasiona. Co się dalej działo?

D: On je zasadził.

N: Rzeczywiście, tak było. Zobaczmy, co się stanie.

Co zrobił Tadek?

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Element interaktywny – konewka.

Dziecko klika na konewkę, Tadek podlewa roślinę i wychodzi.

N: Opowiedz, co zauważyłeś?

D: Tadek podlewał.

N: Masz rację, wybrałeś konewkę i Tadek podlał nasiona. Zobaczmy, co jeszcze tutaj się zdarzy.

DLaczego Tadek podlał nasiona?

Element interaktywny – kalendarz.

Dziecko lub nauczyciel klika na kalendarz, czas zaczyna przyspieszać, zasadzona roślina kiełkuje i rozwija się.

N: Co się stało?

D: Tadek podlał nasionka i coś wyrosło.

N: To ważne, co powiedziałeś. Opisz to.

Jak się nazywa taka mała roślinka?

Główna idea 3. Pszczoła, przenosząc pyłek, zapyla kwiaty. Z zapylonych kwiatów powstają owoce.

Praca z materiałem na platformie (ścieżka: 5-latki>roślina>3)

Na ekranie widać kwitnącą jabłoń, wokół której lata pszczoła.

N: Co widzicie?

D: Drzewo. LUB Pszczoła.

N: Zauważyłeś drzewo. Opowiedz o nim. LUB Masz dobre oko! Rzeczywiście, widać pszczołę. Co jeszcze można zauważyć?

Czy to drzewo kwitnie? LUB Jak nazywa się ten owad?

Element interaktywny – jabłoń.

Zbliżenie na kilka gałęzi jabłoni i latającą obok nich pszczołę, która siada na liściu.

N: Co teraz widzicie?

D: Kwiaty. LUB Osę.

N: Zauważyłeś kwiaty. Opowiedz o nich więcej. LUB To, co pokazała Monika, to nie osa, ale pszczoła. Łatwo je pomylić. Opowiedzcie, jak wygląda pszczoła.

Co robi ta pszczoła? LUB DLaczego pszczoła siedzi na jednym z kwiatów?

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Element interaktywny – kwiaty jabłoni.

Kolejne kwiaty jabłoni stają się interaktywne – gdy dziecko kliknie na kwiat, pszczoła przyleci i usiądzie na nim. Wtedy podświetli się kolejny kwiat. Kiedy dziecko kliknie na wszystkie interaktywne kwiaty po kolei, a pszczoła kolejno na nich usiądzie, wyleci poza ekran.

N: Co się tutaj działo?

D: Pszczoła lata. LUB Pszczoła siada na kwiatkach.

N: Powiedziałeś, że pszczoła lata. Co jeszcze widzisz? LUB Masz dobre oko! Rzeczywiście, pszczoła siadała na różnych kwiatkach. Co o tym myślisz?

Na których kwiatkach siadała pszczoła?

Element interaktywny – kalendarz.

Dziecko lub nauczyciel klika na kalendarz, czas przyspiesza. Kwiaty, na których wcześniej usiadła pszczoła, zaczynają stopniowo przekwitać i zamieniać się w owoce. Kwiaty, na których pszczoła nie usiadła, nie zamieniają się w owoce, a jedynie gubią płatki.

N: Opowiedzcie, co się działo?

D: Kwiatki zniknęły. LUB Teraz są jabłka.

N: Tomek zauważył, że kwiaty zniknęły. Co o tym sądzicie? LUB Masz rację, teraz widać jabłka. Jak myślicie, o co w tym wszystkim chodzi?

Które kwiaty zamieniły się w jabłka? LUB Co rozwinęło się z kwiatów?

Główna idea 4. Nasiona rozsiewają się w różny sposób.

Praca z materiałem na platformie (ścieżka: 5-latki>roślina>4)

Na ekranie widać ogrodnika i ogród, w którym rosną: mniszki lekarskie (niektóre kwitną jeszcze na żółto, inne już przekwitły i tworzą tzw. dmuchawce), dąb, słoneczniki, dynie, klon pospolity, leszczyna. Każda roślina jest interaktywna, dzieci klikają je w dowolnej kolejności, wywołując określoną akcję. Raz wybrana roślina przestaje być interaktywna.

N: Co widzicie?

D: Ogród. LUB Kwiatki.

N: Powiedziałeś o ogrodzie. Opisz go. LUB Masz rację, widać tu kwiatki. Co jeszcze tu zauważyłaś?

Jakie rośliny są w tym ogrodzie? LUB Czy to jest dmuchawiec?

Element interaktywny – dynia.

Zbliżenie na pustą grządkę, na której ogrodnik rozsypuje i podlewa nasiona dyni, po czym wychodzi. Pojawia się kalendarz, który pokazuje przyspieszenie czasu. Z nasion stopniowo zaczyna wyrastać roślina, kiełkuje, wypuszcza liście i kwiaty, które zamieniają się w niedojrzałe dynie.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

N: Wybrałeś dynię. Opisz, co się dzieło.

D: Pan zasiał. LUB Wyrosła dynia.

N: Mówisz, że ten pan, którego nazywamy ogrodnikiem, coś zasiał. Opisz to dokładnie. LUB Tomek mówi, że wyrosła dynia. Co jeszcze powiecie o tym, co się dzieło?

Co zrobił ogrodnik? LUB Czy z nasion wyrosła dynia?

Element interaktywny – przycisk cofający do widoku ogrodu.

Element interaktywny – słonecznik.

Widok na pustą grządkę, na której ogrodnik rozsypuje i podlewa nasiona słonecznika. Po podlewaniu pojawia się kalendarz, który pokazuje przyspieszenie czasu. Z nasion stopniowo zaczynają wyrastać rośliny, wydłużają się ich łodygi, wyrastają liście i kwiaty.

N: Opowiedz, co się stało.

D: Ogrodnik siał. LUB Wyrosły słoneczniki.

N: Mówisz, że ogrodnik siał. Opowiedz, jak to robił. LUB Majka mówi, że z nasion wyrosły słoneczniki. Co o tym sądzicie?

Co wyrosło z nasion? LUB Czy ogrodnik zasiał słoneczniki?

Element interaktywny – przycisk cofający do widoku ogrodu.

Element interaktywny – leszczyna.

Widać dolną część rośliny, kilka orzechów, jeden z nich spada na ziemię. Przylatuje gawron, który zakopuje orzech w ziemi. Na ekranie pojawia się kalendarz, który pokazuje przyspieszenie czasu. Z orzecha stopniowo zaczyna kiełkować roślina – wyrasta sadzonka z dwoma małymi liśćmi.

N: Co widziałeś?

D: Ptak zakopał orzech. LUB Coś wyrosło.

N: Masz rację. Ptak, którego nazywamy gawronem, zakopał orzech. Co potem się wydarzyło? LUB Zauważyłeś, że coś wyrosło. Opowiedz o tym więcej.

Co wyrosło z zakopanego orzecha? LUB Czy ptak zakopał orzech?

Element interaktywny – przycisk cofający do widoku ogrodu.

Element interaktywny – dąb.

Widać dolną część pnia drzewa i leżące obok niego żołędzie. Z pnia schodzi wiewiórka niosąca żołędź, który zakopuje w ziemi. Na ekranie pojawia się kalendarz pokazujący przyspieszenie czasu. Z żołędzia stopniowo zaczyna kiełkować roślina – wyrasta sadzonka z dwoma małymi liśćmi.

N: Wybrałeś dąb, czyli drzewo z żołędziami. Opowiedz, co się stało?

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

D: Wiewiórka zakopała orzech. LUB Wyrosło drzewo.

N: Zauważyłeś, że wiewiórka zakopała orzech, czyli żołądzia. Co jeszcze się działo? LUB Tomek mówi, że wyrosło drzewo. To drzewo to dąb. Co jeszcze tu zauważyliście?
Co wyrosło z zakopanego żołądzia? LUB Jak nazywa się to drzewo?

Element interaktywny – przycisk cofający do widoku ogrodu.

Element interaktywny – klon.

Zbliżenie na owoc klonu – tzw. skrzydlak, czyli popularny nosek klonowy. Widać podmuch wiatru, który strąca nosek z gałęzi, ten opada na ziemię, obracając się wokół własnej osi jak helikopter. Kiedy upadnie, pojawia się kalendarz, który pokazuje przyspieszenie czasu. Ze skrzydlaka stopniowo zaczyna kiełkować roślina – wyrasta sadzonka z kilkoma małymi liśćmi.

N: Wybrałeś klon. Co działo się dalej?

D: Był wiatr. LUB Coś spadło na ziemię.

N: Zauważyłeś, że był wiatr. Opowiedz, co działo się dalej. LUB Marta mówi, że coś spadło na ziemię. Nazywamy to skrzydlakiem, czyli noskiem klonowym. Co jeszcze zapamiętaliście?

Co wyrosło z noska? LUB Jak nazywa się owoc klonu?

Element interaktywny – przycisk cofający do widoku ogrodu.

Element interaktywny – mniszki lekarskie.

Widać jeden z przekwitłych mniszków, tzw. dmuchawca. Podmuch wiatru rozdmuchuje jego nasiona, które rozsypują się po okolicy. Kiedy upadną na podłoże, na ekranie pojawia się kalendarz pokazujący przyspieszenie czasu. Nasiono zaczyna kiełkować, stopniowo wyrasta z niego dorosła roślina.

N: Wybrałeś mlec, czyli mniszek lekarski. Co się wydarzyło?

D: Był wiatr. LUB Coś leciało.

N: Zauważyłeś, że był wiatr. Opowiedz, co było dalej? LUB Mówisz, że coś leciało. Masz pewnie na myśli nasiona mniszka, czyli dmuchawca. Opowiedz o nich.

Co się stało z rozdmuchanymi nasionami? LUB Co te nasiona przypominają? Spadochrony, prawda?

Element interaktywny – przycisk cofający do widoku ogrodu.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Główna idea 5. Niektóre zwierzęta pomagają roślinom, inne im szkodzą.

Praca z materiałem na platformie (ścieżka: 5-latki>roślina>5)

Cały ekran stanowi ogród, w którym ukryte są zwierzęta. Zadaniem dzieci jest odnalezienie ich i obejrzenie uruchomionej animacji. Dzieci mogą pomagać sobie, używając interaktywnej lupy – przeciągają lupę na zauważone zwierzę.

N: Co widzicie?

D: Ogród. LUB Dużo kwiatów.

N: Powiedziałeś o ogrodzie. Opowiedz, jak wygląda. LUB Julia zauważyła dużo kwiatów. A co wy widzicie?

~~Co widzicie w ogródku oprócz roślin? LUB Czy w ogrodzie rosną kwiaty?~~

Element interaktywny – lupa.

Dziecko przeciąga lupę na dowolny fragment ogrodu – wtedy ten przybliży się. Żeby oddalić obraz (cofnąć do widoku całego ogródka), należy kliknąć przycisk cofający.

Zadaniem dzieci jest odnalezienie ukrytych w tym ogrodzie zwierząt.

Zwierzęta, które należy odnaleźć, ich lokalizacja oraz akcja, którą wywołują:

Element interaktywny – szpak siedzący na gałęzi wiśni. Zrywa dziobem jedną wiśnię i wylatuje poza ekran. Oddalenie do widoku całego ekranu – widać jak szpak wylatuje przez prawą krawędź.

N: Znalazłeś szpaka. Co się wydarzyło?

D: Ptak ukradł wiśnię. LUB Był szpak.

N: Wyjaśnij, co masz na myśli? LUB Zauważyłeś szpaka. Opowiedz o nim więcej.

~~Czy to dobrze dla właściciela ogrodu? LUB Dlaczego szpaka nazywamy szkodnikiem?~~

Element interaktywny – sikora bogatka siedząca na niższej gałęzi wiśni. Chwyta w dziób gąsienicę, która jest na gałęzi i wyjada dziurki w liściach, po czym wylatuje poza ekran. Oddalenie do widoku całego ekranu – widać, jak ptak odlatuje.

N: Co się wydarzyło?

D: Ptak złapał robaka.

N: Zauważyłeś, że ptak złapał robaka. Opowiedz, jak to się stało.

~~Czy to dobrze dla właściciela ogrodu?~~

Element interaktywny – mszyca oblepiająca łodygi i liście dalii. Zbliżenie – widać mszyce, które oblepiają łodygi i liście dalii. Oddalenie.

N: Udało ci się znaleźć mszyce. Opisz je.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

D: Jest ich dużo. LUB Obsiadły kwiatka.

N: Zauważyłeś, że jest ich dużo. Co o nich myślisz? LUB Powiedziałeś, że obsiadły kwiatek. Wyjaśnij, co to znaczy.

~~To chyba niedobrze, co? LUB Czy mszyce szkodzą roślinom?~~

Element interaktywny – biedronka siedząca na liściu dalii. Zbliżenie – widać, jak zjada mszycę. Oddalenie.

N: Co się działo?

D: Biedronka coś jadła.

N: Masz dobre oko. Zapamiętajcie, że biedronka zjada mszyce. Co o tym myślicie?

~~Czy biedronka jest pożyteczna?~~

Element interaktywny – ślimak winniczek siedzący na dorodnej truskawce. Zbliżenie – widać, jak zjada truskawkę, zostawiając na niej ślady – otwory i śluz. Oddalenie.

N: Udało ci się znaleźć ślimaka winniczka. Co o nim powiesz?

D: Ślimak zjada truskawkę.

N: Zuzia mówi, że ślimak zjada truskawkę. Co wy na to?

~~Czy to dobrze dla truskawki? LUB Czy ślimak jest szkodnikiem?~~

Element interaktywny – kretowisko. Widać jak w ogrodzie pojawiają się kolejne cztery kretowiska i zmieniają trawnik.

N: Co widziałeś?

D: Widziałem kupki ziemi. LUB Kret kopie.

N: Zauważyłeś dużo kupek ziemi. Chodzi ci o kretowiska. Opowiedz coś o nich. LUB Marek mówi, że kret kopie. Co wy na to?

~~Czy kretowiska ładnie wyglądają na trawniku? LUB Kret wyrządza szkodę w ogrodzie, prawda?~~

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 2. Propozycje zabaw i zadań związanych z główną ideą

IDEA	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
1	4.2	<ul style="list-style-type: none"> Przekrawa owoc. Przyporządkowuje pestki do odpowiedniego pojemnika. 	<p>W poszukiwaniu pestek</p> <p>Dzieci przynoszą do przedszkola swoje ulubione owoce, które za pomocą plastikowego noża przekrawają na pół i wyciągają z nich pestki. Pestki wkładają do przygotowanych wcześniej przez nauczyciela pojemników opisanych nazwą i symbolem. Dzieci porównują pestki, zwracając uwagę, że nie wszystkie można zachować na później lub oddzielić od owocu, bo np. są za małe (jak w kiwi czy truskawce). Wskazują różnicę w wielkości, kształcie, kolorze.</p>	Podczas wykonywania tego zadania wymagana jest asysta osoby dorosłej.	Owoce, plastikowe noże.
	2.2	<ul style="list-style-type: none"> Robi sałatkę owocową. Odpowiednio zachowuje się przy stole. 	<p>Sałatka owocowa</p> <p>Z przekrojonych wcześniej owoców dzieci robią sałatkę owocową, którą zjadają na drugie śniadanie.</p>	Do sałatki można dodać serek waniiliowy lub jogurt – dobrze jest ustalić to wcześniej z pracownikami kuchni.	Miseczki.
	12.1, 12.2	<ul style="list-style-type: none"> Zakłada hodowlę roślin z pestek. Przeprowadza obserwację rośliny. 	<p>Sadzimy rośliny z pestki</p> <p>Dzieci sadzą kilka wybranych pestek do ziemi i pielęgnują je – doniczki lub pojemniki z poszczególnymi pestkami powinny być opisane. Dzieci prowadzą obserwację rośliny, a ich wynik mogą co pewien czas dokumentować, robiąc zdjęcia lub rysując aktualny stan rośliny.</p>	Z pestek nie wyrośnie dorosła roślina, a jedynie niewielka siewka – będzie to jednak dowód na to, że pestka to początek nowej rośliny. Dzieci należy uprzedzić o tym, że w przedszkolu nie można zapewnić wystarczających warunków, aby wyhodować np. jabłoń, a także o tym, że niektóre pestki mogą wcale nie wykiełkować.	Pestki owoców.
2	1.2, 12.2	<ul style="list-style-type: none"> Zakłada ogródek kiełkowy. 	<p>Ogródek kiełkowy</p> <p>Z pomocą nauczyciela dzieci zakładają ogródki kiełkowe – na płaskich, plastikowych talerzach, na podłożu z ziemi lub waty należy wysypać nasiona kiełków (np. rzeżuchy, słonecznika, sałaty), skropić wodą i co pewien czas podlewać. Pojemniki należy podpisać imieniem lub symbolem dziecka.</p>	Nauczyciel pomaga dzieciom umieścić imię lub symbol na pojemniku z rośliną.	Plastikowe talerze, ziemia, nasiona słonecznika, rzeżuchy, sałaty itp.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

IDEA	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
	1.2, 12.2	<ul style="list-style-type: none"> Wysiewa fasolę. 	<p>Hodowla fasoli Każde dziecko sadzi swoją własną fasolę: w doniczce lub kubeczku po jogurcie wysadza nasiono fasoli do ziemi. Doniczki należy podpisać, aby każde dziecko mogło obserwować własną hodowlę.</p>	Nauczyciel pomaga dzieciom umieścić imię lub symbol na pojemniku z rośliną.	Kubki po jogurtach, ziemia, nasiona fasoli.
3	1.1, 1.2, 7.1	<ul style="list-style-type: none"> Ogląda film edukacyjny. Wypowiada się na temat filmu. 	<p>Film o pszczołach Aby przybliżyć dzieciom proces zapylania kwiatów, nauczyciel prezentuje krótki film o pszczołach. Następnie prowadzi z dziećmi rozmowę na temat filmu.</p>	Krótkie filmy edukacyjne o pszczołach można znaleźć w internecie, np. wpisując w wyszukiwarce hasło „pszczoły zapylające kwiaty”.	Film edukacyjny.
	4.1	<ul style="list-style-type: none"> Zbiera pyłek kwiatowy. Dokonyje obserwacji pyłku za pomocą lupy. Wypowiada się na temat dokonanych obserwacji. 	<p>Zbieranie pyłku z kwiatów Dzieci wybierają się na wyprawę do ogrodu lub parku w poszukiwaniu pyłku kwiatów, np. mniszka lekarskiego, koniczyzny, brzozy, jabłoni itp. Jeżeli nie ma takiej możliwości, nauczyciel przynosi kwiaty do przedszkola. W obu przypadkach dzieci obsypują z kwiatów pyłek, używając do tego małych, biurowych kartek, a następnie przesypują pyłek do woreczków strunowych. Oglądają pyłki pod lupą, porównują, opisują z pomocą nauczyciela lub oznaczają właściwym symbolem.</p>	W zbieraniu pyłku potrzebna jest pomoc osoby dorosłej.	Małe biurowe karteczki, woreczki strunowe.
4	3.1, 3.3, 14.5	<ul style="list-style-type: none"> Słucha wiersza i wypowiada się na jego temat. Wskazuje sposób, w jaki nasiona mogą się rozsiewać. 	<p>Wiersz Siewcy Barbary Kosowskiej Dzieci wysłuchują wiersza czytanego przez nauczyciela. Rozmawiają o nim, wskazując sposoby rozsiania nasion.</p>		Wiersz <i>Siewcy Barbary Kosowskiej</i> .
		<ul style="list-style-type: none"> Zbiera nasiona drzew i roślin. 	<p>Wyprawa w poszukiwaniu nasion Dzieci wybierają się na wyprawę do ogrodu lub parku w poszukiwaniu nasion – zbierają je do małych worków foliowych, które nauczyciel na bieżąco podpisuje nazwami roślin (o ile są znane). Po powrocie do przedszkola dzieci oglądają nasiona pod lupą, porównują, opisują oraz zastanawiają się, w jaki sposób te nasiona mogły się rozsiać.</p>	Ważne jest, aby dzieci odnalazły nasiona klonu i mniszka lekarskiego – mogą wtedy spróbować utrzymać je jak najdłużej w powietrzu, dmuchając w ich stronę, lub sprawdzić, jak będzie spadać skrzydlak klonu z pewnej wysokości.	Małe worki foliowe (strunowe), kartki, długopis.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

IDEA	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
5	12.1, 12.2	<ul style="list-style-type: none"> Zakłada hodowlę mrówek. Przeprowadza obserwację mrówek oraz opiekuje się nimi. 	<p>Hodowla mrówek</p> <p>Z pomocą nauczyciela dzieci mogą założyć własną hodowlę mrówek (mrowisko w słoiku), dzięki czemu będą mogły obserwować podziemne życie tych zwierząt. Aby wykonać terrarium dla mrówek, należy włożyć do dużego słoja (ok. trzy litry pojemności) mniejszy słoik (ok. litr pojemności) do góry dnem i ustawić go na środku. Przestrzeń pomiędzy słoikami trzeba wypełnić ziemią. W wieku słoja należy zrobić kilka małych dziur (na tyle małych, aby mrówki nie uciekły, jednak wystarczających do przepuszczania powietrza). W słoiku nie należy hodować więcej niż 20 mrówek (przyniesionych z ogrodu lub zwabionych wodą z cukrem). Mrówki trzeba co kilka dni karmić łyżeczką wody z cukrem, a raz w tygodniu włożyć grubszą część żdźbła trawy lub jej nasiono. Kiedy korytarze będą dobrze widoczne, dzieci mogą je uwiecznić na zdjęciach. Po kilkunastu dniach, kiedy dzieci zakończą obserwację, należy wypuścić mrówki, zostawiając słoik otwarty z „kładką”, np. żdźbłem trawy.</p>	Mrówki najlepiej karmić na zewnątrz, aby nie rozeszły się po przedszkolu.	Duży trzylitrowy słoik, mały litrowy słoik, ziemia.
	12.1, 12.2	<ul style="list-style-type: none"> Zakłada hodowlę ślimaków. Przeprowadza obserwację ślimaków oraz opiekuje się nimi. 	<p>Hodowla ślimaków</p> <p>Z pomocą nauczyciela dzieci zakładają własną hodowlę ślimaków, dzięki czemu będą mogły obserwować życie tych zwierząt. Aby wykonać terrarium dla ślimaków, należy do dużego słoja lub małego akwarium włożyć trochę ziemi, trawy i roślin znalezionych w ogrodzie, w tym samym miejscu, w którym znaleziono ślimaki (najlepiej hodować jednocześnie dwa ślimaki). W wieku słoja należy zrobić kilka małych dziur. Terytorium ślimaków powinno być wilgotne: należy je co kilka dni spryskiwać oraz karmić ślimaki liśćmi babki pospolitej, sałaty, kawałkami owoców itp. Po kilkunastu dniach, gdy dzieci zakończą obserwację, należy wypuścić ślimaki.</p>		Duży słoik lub małe akwarium.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

IDEA	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
	9.2, 12.1	<ul style="list-style-type: none"> Koloruje wizerunek zwierzęcia. Dopasowuje zwierzę do grupy szkodników lub zwierząt pożytecznych w ogrodzie. 	<p>Ogród zwierząt – praca plastyczna</p> <p>Dzieci mają do dyspozycji sylwetki zwierząt, które żyją w ogrodzie – pożytecznych i szkodników. Nauczyciel prezentuje i rozdaje sylwetki zwierząt, jednocześnie opowiadając o ich roli lub rodzaju strat, jakie przynoszą. Dzieci kolorują sylwetki (wcześniej mogą odszukać swoje zwierzęta w książce, aby dobrać odpowiednie kolory), a następnie nauczyciel przykleja je na gazetce – po jednej stronie zwierzęta pożyteczne, po drugiej szkodniki – obie części podpisane i symbolicznie oznaczone.</p>	<p>Przykładowe zwierzęta pożyteczne: biedronka, sikora bogatka, pszczoła, mrówka, dżdżownica, pająk, dzięcioł, jeź. Przykładowe szkodniki: ślimak, kret, stonka, gąsienica, bielinka kapustnika, mszyca, turkuć podjadek.</p>	<p>Sylwetki zwierząt, książki i czasopisma przyrodnicze, kredki.</p>

➤ TYDZIEŃ 3

W tym tygodniu dzieci oglądają dwa filmy znajdujące się na platformie (każdy film innego dnia) oraz podejmują wybrane przez nauczyciela propozycje aktywności z tabeli 3.

FILM A

- W owocach znajdują się nasiona.
- Nasiona kiełkują. Wyrasta z nich nowa roślina.
- Pszczoła, przenosząc pyłek, zapyla kwiaty. Z zapylnych kwiatów powstają owoce.

FILM B

- Nasiona rozsiewają się w różny sposób
- Niektóre zwierzęta pomagają roślinom, inne im szkodzą.

➤ TYDZIEŃ 4

To ostatni tydzień projektu, w którym następuje jego zakończenie. Praca dzieci zmierza do przygotowania wydarzenia kulminacyjnego. Dodatkowo dzieci podejmują wybrane przez nauczyciela formy aktywności zaproponowane w tabeli 3.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Szczegółowy opis wydarzenia kulminacyjnego (przedostatni lub ostatni dzień trwania projektu):

Wydarzeniem kulminacyjnym w projekcie *Roślina (On nasiona do nasiona)* będzie piknik urządzony w ogródku założonym przez dzieci – jeśli projekt realizowała więcej niż jedna grupa przedszkolna, można zorganizować wspólną imprezę, aby dzieci mogły porównywać efekty swojej pracy. Można zaprosić chętnych rodziców – dobrze jest poprosić ich wcześniej o przygotowanie ciast lub innych przekąsek. Podczas pikniku zorganizowane zostaną stoiska z zadaniami dla dzieci, np. malowanie twarzy w kwieciste wzory i puszczenie baniek mydlanych. Każda grupa biorąca udział w pikniku zaprezentuje piosenkę, której nauczyła się w czasie projektu. Najważniejszym momentem tego dnia będzie wyjście dzieci poza teren przedszkola, aby rozrzucić po okolicy bomby kwiatowe, które po kilku tygodniach rozwiną się i upiększą teren. Oprócz pikniku dzieci zorganizują wystawę swoich doświadczeń i prac plastycznych w miejscu widocznym dla rodziców przychodzących do przedszkola (np. w holu). Nauczyciel powinien napisać krótkie informacje wyjaśniające rodzicom każde z doświadczeń, aby przedstawić im czterotygodniową pracę dzieci.

Działania przygotowawcze

1. Przygotowanie pikniku i poinformowanie o nim rodziców.
2. Przygotowanie stoisk urozmaicających piknik.
3. Przygotowanie z dziećmi bomb kwiatowych.
4. Poinformowanie lokalnej administracji o akcji rozrzucania bomb.
5. Poinformowanie lokalnych mediów, które z pewnością chętnie opiszą kwiatową akcję.
6. Przygotowanie miejsca i eksponatów na wystawę.
7. Przygotowanie zaproszeń na piknik dla rodziców.

Tabela 3. Propozycje zabaw i zadań dla dzieci w trzecim i czwartym tygodniu projektu

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
JĘZYK, MUZYKA	3.2, 8.1, 8.3	<ul style="list-style-type: none"> • Wypowiada się na temat tekstu piosenki. • Śpiewa piosenkę. 	Piosenka <i>Poszukiwania Barbary Kosowskiej</i> Dzieci słuchają tekstu piosenki czytanego przez nauczyciela i rozmawiają o tym, co zapamiętały. Następnie słuchają nagrania. Dzieci stopniowo uczą się tekstu piosenki i próbują go śpiewać.	Piosenka może być akompaniowana przy pomocy instrumentów wykonanych wcześniej przez dzieci.	Nagranie piosenki <i>Poszukiwania Barbary Kosowskiej</i> .

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
FORMY PLASTYCZNE	14.3	<ul style="list-style-type: none"> Rysuje elementy, prowadząc ołówkę od lewej do prawej strony. 	<p>Brakujące elementy Praca z kartą pracy nr 2. Zadaniem dzieci jest dorysowanie brakujących elementów w ciągach kwiatów.</p>	Ważne jest, aby dzieci rysowały od strony lewej do prawej.	Karty pracy nr 2, ołówki.
JĘZYK, FORMY PLASTYCZNE	14.1	<ul style="list-style-type: none"> Rysuje element we wskazanym przez nauczyciela miejscu. Słucha wskazówek i wykorzystuje je. 	<p>Kwiaty na łące Każde dziecko ma do dyspozycji kartkę oraz kredki w sześciu kolorach: żółtym, pomarańczowym, czerwonym, niebieskim, zielonym i fioletowym. Nauczyciel wydaje polecenia, np. <i>Narysuj fioletowy kwiat w prawym górnym rogu. Teraz na środku kartki narysuj zielony kwiat. Po prawej stronie od zielonego kwiatu narysuj żółty itd.</i> Ćwiczenie kończy się wraz z wykorzystaniem wszystkich kolorów lub pomysłów nauczyciela. Na końcu dzieci porównują powstałe prace, które powinny być do siebie bardzo podobne.</p>		Kredki, kartki.
MATEMATYKA, JĘZYK	14.2, 14.3, 13.1	<ul style="list-style-type: none"> Rysuje odpowiednią liczbę elementów. Odczytuje cyfry. Rysuje elementy, prowadząc ołówkę od lewej do prawej strony. 	<p>Ile jest? Praca z kartą pracy nr 3. Zadaniem dzieci jest narysowanie odpowiedniej liczby elementów w każdej linii.</p>	Ważne jest, aby dzieci rysowały od lewej do prawej, przygotowując się do nauki pisania oraz aby spróbowały tak rozplanować rysunek, by wszystkie elementy się na nim zmieściły. Jest to zadanie dla chętnych dzieci, które interesują się znakiem graficznym cyfr, co wykracza poza zapisy z podstawy programowej.	Karta pracy nr 3, kredki.
MATEMATYKA, BADANIE	13.5, 14.2, 14.3	<ul style="list-style-type: none"> Mierzy wysokość rośliny za pomocą linijki. Pisze wymierzoną wartość. Dokumentuje swoje obserwacje w formie rysunku. 	<p>Mierzenie fasoli Dzieci obserwują fasolę i rysują zmiany na karcie obserwacji (karta pracy nr 4). Mierzą też fasolę linijką i przy każdym kolejnym rysunku wpisują aktualną wysokość fasoli w centymetrach (podanych przez nauczyciela).</p>	Pomiar i uzupełnianie karty odbywa się co trzy-cztery dni.	Karta pracy nr 4, kredki, linijki.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
MATEMATYKA	13.1, 14.2, 14.3	<ul style="list-style-type: none"> Liczy, przekraczając dziesięć. Układa elementy w odpowiedniej kolejności. 	<p>Plastry miodu</p> <p>Praca z kartą pracy nr 5. Dzieci wycinają ponumerowane komory plastrów miodu i wspólnie z nauczycielem liczą, ile boków ma każda komora. Następnie ich zadaniem jest pomieszczenie komór, ponowne ułożenie ich w odpowiedniej kolejności i przyklejenie do kartki.</p>	Karty pracy najlepiej wydrukować na żółtym papierze, który będzie imitował kolor miodu.	Karta pracy nr 5 dla każdego dziecka, nożyczki, klej.
MATEMATYKA, JĘZYK	13.3	<ul style="list-style-type: none"> Podaje kolejny liczebnik porządkowy. Wypowiada formułkę zaproponowaną przez nauczyciela. 	<p>Liczymy kwiaty</p> <p>Dzieci siedzą w kole, podają sobie sztuczny kwiat, wypowiadając jednocześnie formułkę. Pierwsze dziecko mówi: <i>Pierwszy kwiat jest koloru...</i> (wymyśla dowolny kolor), drugie dziecko mówi np.: <i>Drugi kwiat jest koloru...</i> itd. Kiedy nauczyciel powie „stop”, odliczanie zaczyna się od nowa i kolejne dziecko mówi: <i>Pierwszy kwiat jest koloru...</i></p>	„Stop” pada w momencie, w którym liczebniki porządkowe są już zbyt wysokie – jeśli dzieci potrafią liczyć do dziesięciu, „stop” następuje przed jedenastym dzieckiem, jeśli potrafią liczyć do dwudziestu, przed dwudziestym pierwszym itd. Kolory mogą się powtarzać.	Sztuczny kwiat.
MATEMATYKA	13.1, 13.3	<ul style="list-style-type: none"> Liczy. Rozdziela przedmioty według zasady jeden do jednego. Ustala równoliczność zbiorów i używa określenia tyle samo. Pokazuje wynik na palcach. 	<p>Czy masz, misiu, tyle samo nasion?</p> <p>Dziecko ustawia maskotkę misia na stole. Nauczyciel kładzie przed dzieckiem nasiona fasoli i mówi: <i>Podziel fasolę między siebie i misia, nie licząc. Sprawdź, czy macie po tyle samo nasion.</i> Po wykonaniu zadania nauczyciel prosi: <i>Ustaw w pary – po jednym nasionku twoim i jednym misia. A następnie: Pokaż na palcach, ile masz nasion. A teraz pokaż, ile ma miś.</i></p>	Zadanie do wykonania indywidualnie z dzieckiem. Nauczyciel nie przeszkadza w liczeniu. Nauczyciel pomaga w ustawieniu fasoli parami (jeśli jest taka potrzeba).	Dwanaście dużych nasion fasoli jaś, pluszowy miś.
MATEMATYKA, WSPÓŁPRACA	1.2, 4.2, 13	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzega zasad gry. Szuka pary jednakowych kart. Zapamiętuje położenie kart. Liczy pary. 	<p>Memo z narzędziami</p> <p>Dzieci rozkładają wszystkie karty ilustracją ku dołowi, tworząc z nich kwadrat. Wyznaczona osoba odkrywa dwie karty. W tym czasie pozostałe osoby obserwują, czy karty są takie same. Jeśli nie, próbują zapamiętać, gdzie leżą te karty. Następna osoba odkrywa kolejne dwie karty. Jeśli dzieci znajdą parę narzędzi, zabierają je. Na koniec dzieci przeliczają, ile par kart udało im się znaleźć.</p>	Gra przeznaczona dla małej grupy dzieci (od dwóch do czterech osób).	Karty z narzędziami ogrodowymi (np. grabie, łopata, widły, konewka, kosz, wąż ogrodowy) dla każdej grupy dzieci.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
MATEMATYKA	13.1, 13.3	<ul style="list-style-type: none"> Liczy znikające przedmioty. Dostrzega wagę ostatniego liczebnika. Dodaje przedmioty. Pomaga sobie liczeniem na palcach. 	<p>Ile jest razem nasion fasoli?</p> <p>Jedna osoba z pary trzyma miskę z nasionami fasoli i wkłada do pudełka po jednym ziarnie, głośno je licząc. Nie musi wkładać wszystkich – sama decyduje o liczbie. Następnie zamyka pudełko i mówi: <i>Tam jest... nasion</i>. Drugie dziecko sprawdza wynik. Wysypuje nasiona, układa je w rzędzie i liczy. Na koniec potwierdza lub poprawia wynik: <i>Tam jest... nasion</i>. Jeśli w misce zostały nasiona, należy je również ułożyć w rzędzie i policzyć. Jeszcze raz wraz z nauczycielem dziecko liczy fasole wyciągnięte z pudełka (np. siedem), dosuwa te, które zostały w misce (trzy) i nauczyciel mówi: <i>Dodaję trzy. Siedem i trzy. Mówiąc to, obejmuje jedną dłoń siedem nasion, a drugą trzy. Zadaje pytanie: Ile jest razem nasion?</i> Po odpowiedzi nauczyciel odkrywa nasiona i mówi: <i>Policz</i>.</p>	Zadanie do wykonania w parze np. nauczyciel – dziecko, a później dziecko – dziecko. Jeśli dziecko sprawnie liczy, przekraczając dziesięć, można dołożyć kilka nasion, aby dodawanie umożliwiała przekroczenie dziesięciu.	Zamykane pudełko, dziesięć nasion fasoli.
MATEMATYKA	13.1, 13.2	<ul style="list-style-type: none"> Liczy przedmioty. Wyznacza wynik odejmowania. 	<p>Odejmowanie nasion fasoli</p> <p>Nauczyciel kładzie osiem nasion fasoli przed dzieckiem i liczy je wraz z pokazywaniem: <i>Jeden, dwa, trzy (...) osiem. Osiem nasion</i>. Zabiera dwa nasiona (chowa je w dłoni) i mówi: <i>Zabrałem dwa. Ile zostało?</i> Po odpowiedzi dziecka nauczyciel odkrywa nasiona i mówi: <i>Policz</i>. Po kilku ćwiczeniach nauczyciel prosi, aby dziecko przygotowało zadanie dla niego.</p>	Zadanie do wykonania indywidualnie z dzieckiem. Ważne, aby nie przerywać dziecku podczas liczenia.	Nasiona fasoli jaś.
JĘZYK, MATEMATYKA	3.2, 4.2	<ul style="list-style-type: none"> Układa według kolejności. Nazywa etapy rozwoju jabłka. 	<p>Cykl rozwoju jabłka</p> <p>Dziecko otrzymuje w kopercie ilustracje. Nauczyciel kładzie przed dzieckiem nasiono jabłka i całe jabłko. Zadaniem dziecka jest ułożenie ilustracji rozwoju jabłka od nasiona do jabłka. Po ułożeniu w szereg dziecko nazywa poszczególne fazy rozwoju jabłka.</p>	Jeśli nauczyciel wykorzystuje w swojej pracy globalne czytanie, to można przygotować podpisy i po ułożeniu ilustracji poprosić dziecko o dopasowanie ich do elementów jabłka.	Ilustracje przedstawiające cykl rozwoju jabłka (nasiono, sadzonka, drzewo, pąk, kwiat, owoc).

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
BADANIE, ZDROWIE	1.1, 1.2, 2.2	<ul style="list-style-type: none"> Próbuje różnych rodzajów miodu i wybiera swój ulubiony. 	<p>Degustacja miodu Nauczyciel przynosi do przedszkola kilka rodzajów miodu (w małych słoikach, np. wielokwiatowy, akacjowy, rzepakowy, lipowy). Dzieci oglądają słoiki, porównują kolory miodów, sprawdzają ich konsystencję i na końcu porównują smak. Każde dziecko wybiera miód, który mu najbardziej smakował.</p>	Zajęcia można zorganizować w połączeniu z wizytą eksperta – pszczelarza. Wcześniej należy dowiedzieć się, czy dzieci nie są uczulone na miód i produkty pszczele.	Różne rodzaje miodu, łyżeczki.
BADANIE	12.2	<ul style="list-style-type: none"> Opiekuje się ogrodem. 	<p>Opieka nad ogrodem Głównym zajęciem dzieci w trzecim i czwartym tygodniu projektu będzie opiekowanie się ogrodem. Nauczyciel może wyznaczać dyżurnych, którzy danego dnia podleją kwiaty, oczyszczą grządkę czy usuną suche liście.</p>	Nauczyciel musi nadzorować opiekę nad ogrodem, aby dzieci nie przesadziły z podlewaniem lub nie zniszczyły roślin – może poprosić o pomoc ogrodnika.	Konewka, rękawice ogrodnicze, grabki, worki.
BADANIE	14.3	<ul style="list-style-type: none"> Wykonuje ćwiczenie według wskazówek nauczyciela. 	<p>Przenoszenie pyłku Ćwiczenie z wykorzystaniem pracy plastycznej wykonanej w pierwszym tygodniu projektu. Każde dziecko ma przed sobą łąkę (kwiaty z nakrętkami w środku) oraz mąkę do dyspozycji (symbolizującą pyłek kwiatowy). Dzieci wsypują trochę mąki do jednej z nakrętek, następnie palcami przenoszą pyłek z tej nakrętki do innych, tak aby w każdej nakrętce było trochę pyłku. Dzieci mogą przenosić pyłek na łąki innych dzieci.</p>		Mąka, kwiaty z zakrętek wykonane w pierwszym tygodniu projektu.
BADANIE, FORMY PLASTYCZNE	9.2	<ul style="list-style-type: none"> Lepi z masy kule. Rozkłada bomby kwiatowe w okolicy lub w ogrodzie. 	<p>Bomby kwiatowe Dzieci wykonują małe bomby kwiatowe potrzebne podczas wydarzenia kulminacyjnego. Bomby wykonuje się w następujący sposób: nasiona roślin, które nie są zbyt wymagające (np. akasmitki), należy moczyć przez godzinę w wodzie. Uszkodzone nasiona wypłyną na wierzch – należy je zebrać i wyrzucić. Pozostałe nasiona trzeba wymieszać z gliną i kompostem, tak aby powstała masa dała się bez problemu formować w kulki o średnicy ok. 4 cm. Bomby powinny wysychać przez noc – kolejnego dnia można je rozrzucać.</p>	Bomby kwiatowe to ciekawe inicjatywa pozwalająca dzieciom wpłynąć na środowisko lokalne. Bomby można rozrzucać zarówno w ogrodzie przedszkolnym (w miejscach mało uczęszczanych przez dzieci) jak i w okolicy, na skwerach i trawnikach. Należy wcześniej uprzedzić odpowiednie władze lokalne o planowanej akcji.	Nasiona, kompost, glina, miska.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
FORMY PLASTYCZNE	9.2	<ul style="list-style-type: none"> Wykonuje przestrzenną pracę plastyczną według wskazówek nauczyciela. 	<p>Ekopszczoły Dzieci tworzą pszczoły z rolek po papierze toaletowym. Na żółtej kartce należy narysować czarne paski i okleić rolkę w ten sposób przygotowanym papierem. Do korpusu wystarczy dokleić oczy i czułki oraz wycięte z papieru skrzydła. Nauczyciel przyłącza pszczoły na wiosennej gazecie lub rozwiesza w sali za pomocą sznurka.</p>	Więcej pomysłów na „pszczołę” prace plastyczne można znaleźć w internecie.	Rolki po papierze toaletowym, żółty i czarny papier, klej.
FORMY PLASTYCZNE	9.2	<ul style="list-style-type: none"> Wykonuje pieczątki z owoców. Wykonuje wzór ze stempli. 	<p>Jabłkowe pieczątki Na dużych arkuszach papieru dzieci odbijają w rzędach pieczątki zrobione z przekrojonych jabłek (i gruszek). Na każdym stoliku leży tyle połówek jabłka, ile siedzących dzieci. Każda połówka malowana jest farbą innego koloru. Dzieci tworzą w ten sposób swoje własne papiery do pakowania prezentów.</p>	Ciekawym pomysłem jest wykonanie pieczętek na bawełnianych eko-torbach, które mogą posłużyć jako prezent dla rodziców.	Owoce (jabłka, gruszki), farby, papier.
FORMY PLASTYCZNE	9.2	<ul style="list-style-type: none"> Ozdabia zaproszenia dla rodziców według własnego pomysłu. 	<p>Zaproszenia dla rodziców Dzieci otrzymują złożone na pół kartki z bloku technicznego, formatu A5, z wydrukowanym w środku tekstem zaproszenia. Ozdabiają zaproszenia za pomocą kredek, pisaków, stempek itp.</p>	Nauczyciel drukuje tekst zaproszeń wcześniej, informując rodziców o wydarzeniu kulminacyjnym.	Zaproszenia dla rodziców.
FORMY PLASTYCZNE, WSPÓŁPRACA	2.2, 9.2	<ul style="list-style-type: none"> Na wspólnej pracy plastycznej rysuje element według własnego pomysłu. 	<p>Laurka dla ogrodnika W czasie swobodnej zabawy nauczyciel wiesza/rozkłada arkusz papieru technicznego A3. Kiedy dzieci znajdują czas, pojedynczo podchodzą do niego i mokrymi pastelami w jasnych barwach dorysowują element, który kojarzy im się z pracą ogrodnika (kwiaty, narzędzia, owady). Kiedy wszystkie dzieci narysują własny fragment, nauczyciel zapisuje czarną kredką wielkimi literami: DZIĘKUJEMY! Starszaki. Dzieci zanoszą tak przygotowaną laurkę ogrodnikowi i w ramach podziękowania śpiewają poznaną piosenkę lub recytują wiersz.</p>	Zadanie ma pomóc dzieciom docenić pracę ogrodnika oraz nauczyć je, że warto dziękować. Laurkę można włożyć w antyramę.	Kartka z bloku technicznego A3, pastele mokre.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
MUZYKA, JĘZYK	8.2	<ul style="list-style-type: none"> Powtarza rytm zaproponowany przez nauczyciela. Nuci piosenkę. 	<p>W ulu – ćwiczenie ortofoniczne</p> <p>Nauczyciel prosi dzieci, aby bzyczały jak pszczoły. Początkowo chaotycznie, każdy indywidualnie. Następnie nauczyciel prezentuje krótkie sekwencje, które dzieci mają powtórzyć całą grupą lub indywidualnie (np. dwa krótkie bzycnięcia i dwa długie). Następnie nauczyciel proponuje krótkie rytmy. Ostatnim ćwiczeniem jest próba wspólnego wybzyczenia przez dzieci znanej melodii (np. ulubionej piosenki dzieci).</p>		
RUCH, WSPÓŁPRACA	5.3, 5.4	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje na hasło. 	<p>Salátka owocowa</p> <p>Dzieci siedzą wokół rozłożonej na podłodze (lub na ziemi w ogrodzie) chusty animacyjnej obok wybranego przez siebie koloru. Słuchają poleceń nauczyciela, który w rymowance wymienia nazwy owoców i warzyw. Jeżeli w rymowance pojawi się nazwa owocu lub warzywa, którego kolor jest podobny do koloru wybranego przez dziecko, dziecko wchodzi do „miski” – siada na chuście. Polecenia nauczyciela: <i>Salatkę przygotowuję, warzyw potrzebuję – wkładam kiwi</i> (dzieci siedzące przy zielonym kolorze wchodzi na chustę). <i>Salatkę przygotowuję, owoców potrzebuję – wkładam truskawkę</i> (kolor czerwony). <i>Salatkę przygotowuję, owoców potrzebuję – wkładam jagody</i> (kolor niebieski) itd. Na koniec nauczyciel mówi: <i>Salátka przygotowana, gotowa do pomieszania</i>. Dzieci, które siedzą w środku, biegną dookoła chusty, chwytają inny niż poprzednio kolor i razem wachlują chustą.</p>	Zabawę można przeprowadzić w ogrodzie przedszkolnym.	Chusta animacyjna.
RUCH, WSPÓŁPRACA	5.3, 5.4	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje na hasło. 	<p>Owoce do zamiany</p> <p>Dzieci stoją wokół chusty animacyjnej obok wybranego przez siebie koloru, trzymając chustę za uchwyty. Słuchają poleceń nauczyciela, który wymienia nazwy owoców i warzyw. Gdy nauczyciel wypowie określoną nazwę, dzieci stojące przy pokrewnym kolorze przebiegają pod chustą i zamieniają się miejscami.</p>	Zabawę można przeprowadzić w ogrodzie przedszkolnym.	Chusta animacyjna.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODUŁ	PP	CEL OPERACYJNY DZIECKO:	PROPOZYCJE AKTYWNOŚCI	WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA	MATERIAŁY
RUCH, MUZYKA, WSPÓŁPRACA		<ul style="list-style-type: none"> Tańczy do piosenki. 	<p>Taniec pszczół</p> <p>Zabawa ruchowa do piosenki Zbigniewa Wodeckiego <i>Pszczółka Maja</i>. Dzieci tańczą w kole do piosenki – nauczyciel proponuje ruchy pasujące do dynamiki i melodii, np. wymachy rąk, podskoki, marsz, podchodzenie do środka itp.</p>	Dzieci mogą założyć przygotowane w pierwszym tygodniu opaski z pszczelimi czólkami.	Nagranie utworu <i>Pszczółka Maja</i> Zbigniewa Wodeckiego.
MUZYKA		<ul style="list-style-type: none"> Reaguje na hasło. Gra na wykonanym przez siebie instrumencie. 	<p>Orkiestra</p> <p>Nauczyciel wybiera kilka ulubionych przez dzieci piosenek. Dzieci słuchają fragmentu piosenki, a następnie próbują zagrać jej dalszą część (rytm) przy użyciu własnoręcznie wykonanych instrumentów.</p>		Nagrania dowolnych piosenek, instrumenty wykonane przez dzieci w pierwszym tygodniu projektu.
MUZYKA, RUCH	5.4, 8.2, 8.4	<ul style="list-style-type: none"> Ilustruje muzykę ruchem, wykorzystując kolorową wstążkę. 	<p>Kwitnące rośliny</p> <p>Zabawa ruchowa do utworu Edwarda Griega <i>Poranek</i>. Dzieci otrzymują różnokolorowe wstążki lub paski krepy. Ilustrują ruchem muzykę, imitując budzące się do życia kwiaty – układ zaczyna się, gdy dzieci siedzą skulone na dywanie, rozwijają się, prostują, wstają. Kiedy muzyka staje się coraz bardziej dynamiczna, zaczynają chodzić po kole, wymachując wstążkami i zakreślając ósemki.</p>	Nauczyciel może wprowadzać dodatkowe modyfikacje układu: dzieci wymachują wstążkami do środka koła, na zewnątrz, dobierają się w pary i wirują.	Nagranie utworu <i>Poranek</i> Edwarda Griega, wstążka dla każdego dziecka.
RUCH, JĘZYK	5.4	<ul style="list-style-type: none"> Wykonuje polecenie nauczyciela. Nazywa kolory: żółty, czerwony, niebieski, zielony. 	<p>Zabawa z chustą animacyjną</p> <p>Nauczyciel wysypuje na chustę kilka główek sztucznych kwiatów i zaprasza dzieci do zabawy. Przykładowe polecenia nauczyciela: <i>Falujemy chustą delikatnie, żeby żaden kwiatek nie upadł. Falujemy mocno, żeby kwiaty podskakiwały jak najwyżej.</i> Nauczyciel rozkłada chustę na dywanie i prosi dzieci, aby jak najszybciej stanęły na wymienionym kolorze: <i>Biegniemy na pole niebieskie jak fiołek, czerwone jak róża, żółte jak słonecznik, zielone jak liście.</i> Następnie wybrane dziecko wydaje polecenia innym dzieciom, nazywając poszczególne kolory i kwiaty.</p>		Chusta animacyjna, główki sztucznych kwiatów.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1. Tekst piosenki *Poszukiwania* i wiersza *Siewcy*

Poszukiwania (słowa i muzyka: Barbara Kosowska)

Pestka od jabłka do ziemi trafiła,
Rosta, a potem się w jabłoń zmieniła.
Na wiosnę zakwitła, lecz jest zatroskana,
Bo szuka pszczoł w sadzie od rana.

Kwiaty na drzewie ciężkie od pyłu,
Aż uginają się w przód i do tyłu.
Jabłonka wspomina ten czas wspaniały,
Gdy pszczoły z kwiatów nektar spijały.

Przyleciał do sadu motyl wesoły,
Witaj, jabłonko! A gdzie są pszczoły?
Nie widzę nigdzie tych stworzonek,
Co nektar zbierały cały dzionek.

Z kwiatu na kwiatek przeskakiwały,
Nektarem pysznym się upajały.
A przy okazji jeszcze do tego
Pył przenosiły do kwiatu innego.

I w ten oto sposób, pracowicie,
Spędzały w sadzie swoje życie.
Leć już motylu, poszukaj ich wszędzie,
Bez nich owoców przecież nie będzie!

Siewcy (autor: Barbara Kosowska)

Spójrz, jak gałązka lekko powiewa,
A na niej ptaszek siedzi i śpiewa.
Promienie słońca radośnie skaczą,
Za chwilę piękny kwiat zobaczą.

A skąd te kwiaty się tutaj wzięły?
Przywędrowały czy przyfrunęły?
Może posadził je jakiś człowiek?
Kto mi to powie, kto mi to powie?

Ach, to z pewnością nasion jest sprawa.
Z nasion powstają kwiaty i trawa.
Czasem je człowiek ręką wysiewa,
Czasem po polu wiatr je rozwiewa.

Wiewiórka orzech do ziemi chowa,
To jest spiżarnia wiewiórki nowa.
Lecz o orzechu już zapomniała
I tak roślina z niego powstała.

Każdy z nas może sam się przekonać,
Jak wyhodować kwiatek z nasiona.
Albo jak z pestki jabłka lub śliwy
Rodzi się w sadzie owoc prawdziwy.

ZAŁĄCZNIK 2. Opis kart pracy²

Karta pracy nr 1. Zadaniem dzieci jest dorysowanie każdej biedronce odpowiedniej liczby kropek – zgodnie z cyfrą podaną w okienku.

Karta pracy nr 2. Zadaniem dzieci jest narysowanie brakujących elementów, wzorując się na pierwszym elemencie w rzędzie.

Karta pracy nr 3. Zadaniem dzieci jest narysowanie odpowiedniej liczby elementów.

Karta pracy nr 4. Karta obserwacji fasoli. Zadaniem dzieci jest opisywanie w karcie zaobserwowanych zmian.

Karta pracy nr 5. Zadaniem dzieci jest wycięcie plastrów, pomieszczenie ich i przyklejenie na kartkę w odpowiedniej kolejności.

ZAŁĄCZNIK 3. List do rodziców³

Tablitowe Wieści

Drodzy Rodzice!

Nasza grupa rozpoczyna właśnie nowy projekt edukacyjny *Roślina (Od nasiona do nasiona)*. Przez cztery tygodnie będziemy uczyć się o roślinach i zwierzętach żyjących w ogrodzie. Dowiemy się, czym tak naprawdę są pestki w owocach i poznamy cykl rozwoju rośliny od nasiona do nasiona. Poznamy rolę pszczoły w powstawaniu owoców oraz związaną z tymi owadami pracę pszczelarza. Dowiemy się, w jaki sposób rozsiewają się nasiona. Założymy własne ogródki, które będziemy pielęgnować, a dzięki temu zgłębimy tajniki pracy ogrodnika. Poznamy zwierzęta, które żyją w ogrodach – zarówno te pożyteczne, jak i szkodniki.

Na zakończenie naszego projektu zorganizujemy piknik, na który chcielibyśmy Was serdecznie zaprosić. Będzie dużo zabawy! Sprawimy, że nasz przedszkolny ogród i okolica staną się jeszcze piękniejsze. Zorganizujemy także wystawę, dzięki której wszyscy odwiedzający przedszkole będą mogli zobaczyć efekty naszej pracy. Bardzo chętnie spotkamy się z ekspertami, którzy mogą nam opowiedzieć coś ciekawego na temat ogrodu. Jeśli ktoś z Was zajmuje się przyrodą – jest ogrodnikiem, botanikiem lub entomologiem, projektuje ogrody lub po prostu jest zapalonym działkowiczem – zapraszamy serdecznie do przedszkola! W naszej sali chcemy zbudować Centrum Przyrodnicze, więc jeśli macie w domu książki, albumy, zdjęcia, zielniki lub katalogi roślin, pozwólcie dzieciom przynieść je do przedszkola na czas trwania projektu, a z pewnością urozmaicą naszą pracę.

Czeka nas miesiąc pełen wrażeń, nowych doświadczeń i zdobywania umiejętności. Będziemy wdzięczni, jeśli podzielicie się z nami swoimi pomysłami lub pytaniami dotyczącymi tego tematu.

Z pozdrowieniami

.....
(podpis nauczyciela)

² Karty pracy do pobrania ze strony <http://tablit.wa.amu.edu.pl>.

³ Gotowe wzory listów do rodziców do pobrania ze strony <http://tablit.wa.amu.edu.pl>.

ZAŁĄCZNIK 4. Moduł języka angielskiego

Projekt: ROŚLINA (OD NASIONA DO NASIONA)

Grupa wiekowa: 5-latki

Moduł językowy: słowniki

Cele ogólne:

- Rozwijanie zasobu słownictwa polskiego i angielskiego związanego z tematem *Roślina (Od nasiona do nasiona)*.
- Poznanie nazw owoców.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania różnic pomiędzy owocami.
- Doskonalenie umiejętności artykułowania spółgłosek i samogłosek angielskich.

Bank słów to zestaw kart – kafelków, których wygląd i układ przypomina znaną dzieciom i nauczycielom grę *Memory*, jednak w tym przypadku karty pozostają odkryte. Wybór słownika odbywa się na poziomie platformy, po naciśnięciu flagi polskiej lub brytyjskiej (wersja polska lub angielska). Grafiki w obu wersjach banku słów są takie same dla danego projektu i danej grupy wiekowej, natomiast nagrania słówek różnią się i zostały przygotowane odpowiednio w języku polskim lub angielskim. W ikonach wykorzystano głównie grafikę pochodzącą z animacji. Obrazy przedstawiają zazwyczaj elementy pojawiające się zarówno w scenkach, jak i filmach A i B. Po kliknięciu na daną kartę słychać słowo wypowiedziane przez lektorkę po angielsku (wersja angielska) lub po polsku (wersja polska).

CEL OPERACYJNY DZIECKO:	DZIAŁANIA DZIECKA	SŁOWO POLSKIE – WERSJA POLSKA	SŁOWO ANGIELSKIE – WERSJA ANGIELSKA
<ul style="list-style-type: none"> • Wybiera wersję językową, naciskając odpowiednią ikonę z flagą. • Naciska wybraną ikonę w zestawie dwunastu grafik. • Słucha nazw poszczególnych elementów. • Powtarza odpowiednio nazwy polskie lub angielskie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybiera wersję językową z poziomu platformy, naciskając odpowiednią ikonę z flagą. • Po pojawieniu się zestawu dwunastu ikon dokonuje wyboru elementu przez naciśnięcie ikony, słyszy jego nazwę, po czym powtarza usłyszane słowo. • Wersja angielska wymaga kilkukrotnego wysłuchania i powtarzania słowa. • Jeśli zrozumienie znaczenia ikony jest zbyt trudne, może cofnąć się do poziomu platformy i wybrać polską wersję językową. 	ogród	garden
		nasiona	seeds
		jabłoń	apple tree
		truskawka	strawberry
		wiśnia	cherry
		gruszka	pear
		brzoskwinia	peach

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

		śliwka	plum
		jabłko	apple
		morela	apricot
		cytryna	lemon
		pomarańcza	orange

WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA

1. Należy stworzyć warunki, aby dzieci przysłuchiwały się nagraniom słów, zanim zaczną je powtarzać.
2. Można zachęcić dzieci, aby angielskie słowa powtarzały grupowo oraz indywidualnie.
3. W przypadku, gdy zrozumienie znaczenia słowa angielskiego jest zbyt trudne dla dziecka, można przejść do polskiej wersji słownika. Szczególnie w pierwszych fazach projektu nauczyciel powinien pomóc dzieciom cofnąć się do poziomu platformy i otworzyć bank polskich słów.
4. W celu dodatkowego sprawdzenia znaczenia słowa lub jego wymowy można skorzystać z dobrych słowników internetowych wszystkich głównych wydawców. Działanie to jest zalecane szczególnie wtedy, gdy nauczyciel nie zna języka angielskiego.
5. Grafiki zamieszczone w słownikach pochodzą głównie z animacji. Powtarzanie nazw oraz osadzenie ich w kontekście przyrodniczym prowadzi do bardziej efektywnego zapamiętywania znaczeń. Dobrze jest, jeśli dzieci korzystają z banku słów w końcu pierwszego tygodnia projektu oraz w drugim, trzecim, a także czwartym tygodniu. Częstotliwość powtórzeń sprzyja przyswajaniu języka obcego.

Moduł języka angielskiego: gra

Cele ogólne:

- Rozwijanie zasobu słownictwa związanego z tematem *Roślina (Od nasiona do nasiona)*.
- Poznanie nazw liczebników głównych.
- Opanowanie umiejętności odszukiwania identycznej liczby elementów.
- Rozwijanie umiejętności zapamiętywania obrazu.
- Rozwijanie umiejętności artykułowania głosek angielskich.

Format gry

Memory (pol.: gra pamięciowa)

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Opis grafiki

Format gry wykorzystuje znaną dzieciom i nauczycielom zasadę planszowej gry pamięciowej *Memory*. Tło w tej wersji stanowi fragment ogrodu. W widocznych w centrum ekranu polach – kafelkach – umieszczone są ikony przedstawiające śliwki, jednak początkowo karty są zakryte. Jest w sumie dwadzieścia kafelków, po dwie z określoną, taką samą liczbą śliwek. Dziecko przyciska wybraną kartę, wówczas obrazek odwraca się i słychać angielskie frazy z liczebnikami. Naciśnięcie następnego pola powoduje odwrócenie kolejnego obrazka. Jeśli tak wybrane dwa obrazki tworzą parę, czyli zawierają taką samą liczbę elementów, pozostają widoczne, a dziecko słyszy słowo: *correct* (pol.: dobrze, prawidłowo). Jeśli wybrane karty nie stanowią pary, zostają ponownie odwrócone i słychać nagrane polecenie: *try again!* (pol.: spróbuj ponownie). Gra trwa do czasu odkrycia wszystkich par obrazków, kiedy to gracz słyszy oklaski oraz gratulacje (*congratulations!*). Po zakończeniu gry dziecko może przystąpić do niej ponownie. Następuje wtedy zmiana konfiguracji ikon.

CEL OPERACYJNY DZIECKO:	ZADANIA DO WYKONANIA	SŁOWA ANGIELSKIE WYKORZYSTANE W GRZE	TŁUMACZENIE NA JĘZYK POLSKI
<ul style="list-style-type: none"> Wybiera ikonę w zestawie dwudziestu kart. Słucha angielskiej nazwy i powtarza ją. Naciska kolejną, dowolnie wybraną kartę w zestawie. Powtarza usłyszane słowo. Odkrywa kolejną kartę. Odnajduje wszystkie pary liczebników w zestawie dwudziestu kart. 	<ul style="list-style-type: none"> Naciśnięcie dowolnej ikony w zestawie kart. Powtórzenie usłyszanej frazy. Wybranie kolejnej karty. Powtórzenie liczebnika wraz z nazwą elementu. Naciśnięcie kolejnych kart, jeśli wybór był niepoprawny. Odnalezienie wszystkich par kart w zestawie dwudziestu elementów. Ponowne rozpoczęcie gry. 	one plum	jedna śliwka
		two plums	dwie śliwki
		three plums	trzy śliwki
		four plums	cztery śliwki
		five plums	pięć śliwek
		six plums	sześć śliwek
		seven plums	siedem śliwek
		eight plums	osiem śliwek
		nine plums	dziewięć śliwek
		ten plums	dziesięć śliwek

WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA

- Podczas zajęć w przedszkolu dzieci powinny mieć możliwość eksperymentowania z grą, aby mogły dobrze poznać jej działanie i zasady.
- Należy umożliwić dzieciom korzystanie z tablicy interaktywnej oraz samodzielne wybieranie i dopasowywanie identycznych ikon w zestawie dwudziestu kart.
- Nauczyciel może zademonstrować dzieciom działanie gry oraz pomóc im odszukiwać takie same ikony, jeśli na początku jest to dla nich zbyt trudne.
- Dobrze jest zachęcić dzieci do zabawy grą w domu.
- W przypadku problemów z wymową słówek angielskich można dodatkowo wykorzystać jeden z dobrych słowników internetowych, aby ułatwić dzieciom zapamiętywanie brzmienia słówek. Takie działanie jest zalecane przede wszystkim w sytuacji, gdy nauczyciel nie zna języka angielskiego.